ЄВРОПА 12.01.2024 | Адрієнн Вольтерсдорф

«Молодша версія Макрона»

Адрієнн Вольтерсдорф у Парижі – про перестановки в уряді Франції, невдоволення в країні та успіх Марін Ле Пен.

Інтерв'ю провів Ніколаос Ґавалакіс

Прем'єр-міністр Франції Елізабет Борн пішла у відставку. Кажуть, президент Макрон також планує замінити багатьох членів Кабінету міністрів. Яка причина перестановок в уряді?

Емманюель Макрон ще не давав офіційних коментарів на цю тему. Втім, спекуляції в Парижі днями вже почалися. В грудні уряд серйозно прорахувався з проєктом нового закону про імміграцію. Виявилося, що в партії Макрона «Відродження» існують глибокі ідеологічні розколи між правим і лівим крилом. Тобто табір Макрона дуже ослаблений. Схоже, що Макрон хоче кращих позицій для себе і своєї партії напередодні європейських виборів у червні, бо прогнози доволі похмурі.

Під час підготовки імміграційного законув грудні Макрон був змушений піти на поступки консерваторам, зокрема «Національному об'єднанню» Марін Ле Пен. Наскільки сильно на нього тиснуть?

Після парламентських виборів 2022 року Макрон не має більшості ні в Національних зборах, ні в Сенаті. Це визначило негативну особливість правління Елізабет Борн: вона перша після соціаліста Мішеля Рокара, чиє керівництво значною мірою базувалося на дуже непопулярному законодавчому механізмі, а саме на статті 49.3 французької конституції. Ця стаття дозволяє французькому прем'єрові ухвалювати закони навіть без схвалення парламентської більшості. За 20 місяців свого правління Елізабет Борн робила це 23 рази. Багато критиків нині розмірковують, чи Франція й досі демократична, чи нею вже керують лише за допомогою декретів. Це свідчить про те, що табір Макрона більше нічого не може досягти демократичним шляхом, а може тільки використовувати президентство як політичну дубинку.

Який напрямок обстоює наступник Елізабет Борн – новий прем'єр-міністр Габріель Атталь?

Атталь раніше був речником уряду Макрона, а потім – міністром освіти в кабінеті Борн. У віці 34 років він став наймолодшим прем'єром за всю історію Франції. Його вважають політичним кар'єристом, якого навряд чи можна віднести до якоїсь політичної категорії. Фактично він є більш молодою версією Макрона. Атталь також робить політику без ідеології, схиляючись до технократії. Макрон колись починав так само.

Чи можна ще запобігти перемозі Марін Ле Пен на європейських виборах?

Наразі табір Ле Пен без зусиль стає лідером опитувань, в деяких випадках з 30 відсотками – напередодні виборів до Європарламенту. Це дуже поганий знак для П'ятої республіки. Все свідчить про те, що праві продовжують посилюватися. В той час як прихильники Ле Пен і ті, хто їм симпатизує, високо мотивовані й точно підуть на вибори, решта виборців розгублені.

Все свідчить про те, що праві продовжують посилюватися

Лівий табір явно ослаблений внутрішніми суперечками. Складається враження, що політичного центру просто більше не існує. Хай там як, не схоже, що французи ще раз проявлять добру волю, проголосувавши за Макрона тільки для того, щоб не допустити перемоги Марін Ле Пен. В цьому плані у Франції також слід очікувати однозначної перемоги політичних правих.

Чому французи зараз такі незадоволені?

Через реальне й відчутне погіршення якості життя. Основні проблеми – міграція та зниження купівельної спроможності. Настрій після підвищення пенсійного віку минулого року поганий. Багато важливих реформ як соціальної, так і освітньої системи зайшли в глухий кут. Майже так само, як в Німеччині, можна сказати. Найбільша небезпека для Макрона і традиційних партій полягає навіть не в тому, що їхні прихильники перейдуть до табору Ле Пен. Найімовірніше, в день виборів багато хто утримається від голосування. Найбільшою групою серед тих, хто має право голосу, можуть стати ті, хто не голосує. Опитування показують, що багато людей уже просто не вірять, що до них хтось прислухається в цій політичній системі «наскрізного правління». Стиль правління Макрона значною мірою сприяв цьому, як і численні соціальні потрясіння. Багато людей просто вже не

впевнені, що вони та їхні проблеми й досі важливі тут, у Парижі, тому навіть відставка уряду і призначення Атталя навряд чи викликають реальний інтерес.

Переклад з німецької Дар'ї Прусенко

Адрієнн Вольтерсдорф
Париж

Адрієнн Вольтерсдорф (Adrienne Woltersdorf) очолює офіс Фонду ім. Фрідріха Еберта в Парижі. Раніше вона очолювала відділ комунікацій Фонду та Офіс регіонального співробітництва Фонду в Азії, що базується в Сінгапурі, а також офіс Фонду в Афганістані. До цього протягом восьми років вона робила репортажі з Вашингтона та Берліна для *taz [die tageszeitung]* і керувала китайською програмою Deutsche Welle.